

WOJEWODA MAZOWIECKI

Warszawa, 14 stycznia 2019 r.

WK-I.431.4.34.2018

**Pan
Marek Klimek
Wójt Gminy Potworów**

**Urząd Gminy w Potworowie
ul. Radomska 2a
26-414 Potworów**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy o kontroli w administracji rządowej¹, art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy o wojewodzie i administracji rządowej w województwie² Kamil Karkułowski – starszy inspektor wojewódzki oraz Anna Doroszevska i Justyna Pałka – inspektorzy wojewódzcy w Wydziale Kontroli Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie, przeprowadzili kontrolę w Urzędzie Gminy w Potworowie z siedzibą w Potworowie przy ul. Radomskiej 2a.

Kontrolą objęto stan realizacji zadań z zakresu administracji rządowej w przedmiocie działalności urzędu stanu cywilnego, prowadzenia ewidencji ludności oraz wydawania, wymiany i unieważniania dowodów osobistych.

Kontrolą objęto okres od 1 stycznia 2017 r. do 30 czerwca 2018 r.

Nawiązując do projektu wystąpienia pokontrolnego z dnia 17 grudnia 2018 r., do którego nie wniesiono zastrzeżeń, przekazuję Panu Wójtowi wystąpienie pokontrolne.

¹ Ustawa z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185 poz. 1092).

² Ustawa z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2017 r. poz. 2234, ze zm.).

I. Działalność urzędu stanu cywilnego

W kontrolowanym okresie dokonano rejestracji 2 aktów urodzenia³, 31 aktów małżeństwa i 41 aktów zgonu. Ponadto dokonano 4 czynności z zakresu rejestracji stanu cywilnego dotyczących sprostowania aktu stanu cywilnego, 3 czynności uzupełnienia aktu stanu cywilnego oraz 4 czynności przeniesienia do rejestru stanu cywilnego treści zagranicznego dokumentu stanu cywilnego. Wydano 363⁴ odpisy aktów z ksiąg stanu cywilnego. W kontrolowanym okresie nie wydawano decyzji o zmianie imienia lub nazwiska, decyzji odmawiających dokonania czynności z zakresu rejestracji stanu cywilnego, jak również nie wydawano decyzji o umorzeniu postępowania dotyczącego rejestracji aktów stanu cywilnego. Ponadto nie wydawano zaświadczeń o zamieszczonych lub niezamieszczonych w rejestrze stanu cywilnego danych dotyczących wskazanej osoby oraz o nieposiadaniu księgi stanu cywilnego, a także stwierdzających, że zgodnie z prawem polskim można zawrzeć małżeństwo jak również zaświadczeń o stanie cywilnym.

Badaniu poddano 1 akt urodzenia, 10 aktów małżeństwa zawartych w sposób określony w art. 1 § 2 i 3 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego⁵, 10 aktów zgonu, 4 czynności z zakresu rejestracji stanu cywilnego polegających na sprostowaniu aktu stanu cywilnego, 3 czynności uzupełnienia aktu stanu cywilnego, 4 przeniesienia do rejestru stanu cywilnego treści zagranicznego dokumentu stanu cywilnego, 10 wniosków o wydanie odpisu skróconego, 5 wniosków o wydanie odpisu zupełnego aktu stanu cywilnego oraz 4 odpisy zupełne po dokonaniu ww. czynności materialno-technicznych.

Kierownik Urzędu Stanu Cywilnego w Potworowie (dalej Kierownik USC) zarejestrował w rejestrze stanu cywilnego akty urodzenia, małżeństwa i zgonu w formie wpisów⁶. Powyższych czynności dokonano zgodnie z właściwością miejscową określoną w art. 13 ust. 1 i 2 ustawy Prawo o aktach stanu cywilnego⁷.

Poddany badaniu akt urodzenia sporządzono zgodnie z art. 71 ust. 1 i 2 powyższej ustawy. Poddane badaniu akty małżeństwa i zgonu sporządzono z zachowaniem terminów określonych w art. 86 ust. 1 i 3 oraz art. 92 ust. 1 ww. ustawy. Wszystkie poddane badaniu akty małżeństwa oraz akty zgonu zawierały informacje określone w art. 88 ust. 1 i art. 95 ust. 1 ustawy Prawo o aktach stanu cywilnego. Ponadto akty stanu cywilnego oznaczono w rejestrze stanu cywilnego oddzielenie dla każdego rodzaju zdarzenia i odrębnie dla każdego roku kalendarzowego, zgodnie

³ W okresie objętym kontrolą zarejestrowano 2 akty urodzenia, w tym 1 akt, który nie podlegał ujawnieniu zgodnie z art. 73 ust. 1 ustawy Prawo o aktach stanu cywilnego (tj. Dz. U. z 2018 r. poz. 2224, ze zm.) i nie poddano go kontroli.

⁴ W tym: 343 odpisy skrócone aktów stanu cywilnego, 9 odpisów zupełnych aktów stanu cywilnego, 11 odpisów zupełnych po dokonaniu czynności materialno-technicznych sprostowania, uzupełnienia oraz transkrypcji.

⁵ Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 2017 r. poz. 682, ze zm.).

⁶ Akty uwierzytelnione zostały przez kierownika USC przez złożenie podpisu elektronicznego weryfikowanego za pomocą certyfikatu wydanego przez ministra właściwego ds. wewnętrznych. W związku ze zmianą § 3 ust. 1 Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 9 lutego 2015 r. w sprawie sposobu prowadzenia rejestru stanu cywilnego oraz akt zbiorowych rejestracji stanu cywilnego (Dz. U. z 2016 r. poz. 1904) od dnia 27 sierpnia 2016 r. certyfikat wydaje minister właściwy do spraw informatyzacji.

⁷ Ustawa z dnia 28 listopada 2014 r. Prawo o aktach stanu cywilnego (tj. Dz. U. z 2018 r. poz. 2224, ze zm.).

z art. 19 ust. 1 ww. ustawy. Wpisów w rejestrze dokonywano w alfabecie łacińskim rozszerzonym, wielkimi literami. Poddane kontroli akty oznaczone zostały przez system teleinformatyczny w chwili ich sporządzenia i składały się z elementów określonych w § 42 ust. 2 rozporządzenia w sprawie sposobu prowadzenia rejestru stanu cywilnego oraz akt zbiorowych rejestracji stanu cywilnego⁸.

Do poddanych kontroli aktów małżeństwa, zgonu i aktu urodzenia prowadzone były w formie papierowej akta zbiorowe. Akta zbiorowe rejestracji stanu cywilnego opatrzone, zgodnie z § 43 ww. rozporządzenia oznaczeniem nadanym aktowi stanu cywilnego, którego dotyczyły. Wszystkie akta przechowywano w miejscu zapewniającym ich zabezpieczenie, stosownie do wymogu art. 27 ust. 1 i 2 ustawy Prawo o aktach stanu cywilnego.

W prowadzonych aktach zbiorowych:

- aktu urodzenia – znajdowało się postanowienie Sądu Rejonowego w Radomiu III Wydziału Rodzinnego i Nieletnich orzekające o przysposobieniu małoletniego dziecka,
- aktów małżeństw – zapewnienia o braku okoliczności wyłączających zawarcie małżeństwa, zaświadczenia stwierdzające brak okoliczności wyłączających zawarcie małżeństwa⁹, o których mowa w art. 81 ust. 1 pkt 1 ustawy Prawo o aktach stanu cywilnego i art. 4¹ § 1 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego wydane przez kierownika USC, bądź zaświadczenia stwierdzające, że oświadczenia o wstąpieniu w związek małżeński zostały złożone w obecności duchownego,
- aktów zgonu – znajdowały się karty zgonu, protokoły zgłoszenia zgonu sporządzone przez kierownika USC oraz w jednym przypadku zezwolenie Prokuratora na pochowanie zwłok.

W przypadku aktów stanu cywilnego sporządzonych na podstawie art. 104 ustawy Prawo o aktach stanu cywilnego, kierownik USC zamieszczał adnotację informującą o okolicznościach i podstawie rejestracji aktów, zgodnie z art. 23 ww. ustawy. W poddanych badaniu aktach stanu cywilnego dotyczących uzupełnienia i sprostowania aktów zamieszczano wzmiankę dodatkową zgodnie z wymogami art. 24 ust. 1 i 2 powyższej ustawy. Za sporządzenie aktów małżeństw oraz dokonanie czynności z zakresu rejestracji stanu cywilnego pobrano opłatę skarbową w wysokościach określonych w ustawie o opłacie skarbowej¹⁰. Odpisy aktów stanu cywilnego wydawano osobom uprawnionym do ich otrzymania, zgodnie z art. 45 ustawy Prawo o aktach stanu cywilnego.

Osoba zatrudniona na stanowisku zastępcy kierownika urzędu stanu cywilnego w okresie objętym kontrolą posiadała wykształcenie określone w art. 8 ust. 1 pkt 3 lit. a ww. ustawy.

Zgodnie z pisemnym wyjaśnieniem Zastępcy Kierownika USC w Potworowie, w okresie objętym kontrolą Kierownik USC nie przekazywał do właściwego Archiwum Państwowego ksiąg rejestracji stanu cywilnego.

⁸ Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 9 lutego 2015 r. w sprawie sposobu prowadzenia rejestru stanu cywilnego oraz akt zbiorowych rejestracji stanu cywilnego (Dz. U. 2016 r. poz. 1904).

⁹ Wydane w sytuacjach zawarcia małżeństwa w sposób określony w art. 1 § 2 i 3 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego.

¹⁰ Ustawa z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej (Dz. U. z 2018 r. poz. 1044, ze zm.).

W wyniku kontroli stwierdzono uchybienie polegające na braku w aktach sprawy¹¹ potwierdzenia doręczenia odpisu zupełnego, po dokonaniu czynności przeniesienia do rejestru stanu cywilnego treści brytyjskiego aktu urodzenia w drodze transkrypcji, a następnie uzupełnienia aktu. Zaniechaniem takim naruszono wymogi określone w art. 39 ustawy Kodeks postępowania administracyjnego (dalej kpa)¹², zgodnie z którym organ administracji publicznej doręcza pisma za pokwitowaniem, przy czym stosownie do art. 46 § 1 ww. ustawy odbierający pismo potwierdza doręczenie pisma swoim podpisem ze wskazaniem daty doręczenia. Ponadto ustalono, że Zastępca Kierownika USC w Potworowie dołączając wzmiankę do trzech aktów urodzenia, oznaczonych:

– nie wskazała oznaczenia aktu stanu cywilnego bądź dokumentu stanowiącego podstawę dokonania uzupełnienia. Wskazano jedynie, że uzupełnienia dokonano na podstawie cyt.: „*AKT STANU CYWILNEGO*”.

Przedstawiając powyższe informuję, że realizację zadania z zakresu działalności urzędu stanu cywilnego ocenia się **pozytywnie pomimo uchybień**.

Wyniki kontroli wskazują, że w jednostce prawidłowo realizowano zadania w zakresie: terminowego sporządzania kompletnych aktów: urodzenia, małżeństwa i zgonu, przestrzegania zasad sporządzania aktów stanu cywilnego, sposobu prowadzenia roczników urodzenia, małżeństwa i zgonu w rejestrze stanu cywilnego, sposobu prowadzenia akt zbiorowych rejestracji stanu cywilnego, przechowywania i zabezpieczania akt zbiorowych aktów stanu cywilnego, obowiązku dołączenia dokumentów stanowiących podstawę dokonania czynności materialno-technicznej z zakresu rejestracji stanu cywilnego, a także realizacji obowiązku pobrania opłaty skarbowej w prawidłowej wysokości za wydane odpisy oraz dokonane czynności materialno-techniczne z zakresu rejestracji stanu cywilnego. Mając natomiast na uwadze, że w wyniku kontroli stwierdzono, opisane wyżej uchybienie, uzasadnione jest sformułowanie oceny pozytywnej pomimo uchybień.

II. Prowadzenie ewidencji ludności

W kontrolowanym okresie przyjęto 100 zgłoszeń zameldowania obywateli polskich¹³, 15 zgłoszeń zameldowania cudzoziemców na pobyt czasowy, 10 zgłoszeń wymeldowania obywateli polskich¹⁴, 3 zgłoszenia wymeldowania cudzoziemców z pobytu czasowego, 38 wniosków o udostępnienie danych jednostkowych z rejestru mieszkańców i rejestru zamieszkania

¹¹ Dotyczy aktu urodzenia oznaczonego

¹² Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2018 r. poz. 2096, ze zm.).

¹³ W tym: 72 na pobyt stały i 28 na pobyt czasowy.

¹⁴ W tym: 5 z pobytu stałego i 5 z pobytu czasowego.

cudzoziemców¹⁵. Ponadto w okresie kontrolowanym wydano 114 zaświadczeń o zameldowaniu¹⁶, 4 decyzje administracyjne w sprawach meldunkowych oraz 239 zaświadczeń zawierających pełny odpis przetwarzanych danych dotyczących tej osoby zawartych w rejestrze mieszkańców lub rejestrze zamieszkania cudzoziemców. W okresie objętym kontrolą nie wpłynęły do organu zgłoszenia zameldowania cudzoziemców na pobyt stały, wymeldowania z pobytu stałego cudzoziemców, zgłoszenia wyjazdu i powrotu z wyjazdu poza granice RP, jak również wnioski o udostępnienie danych z rejestru mieszkańców za pomocą urządzeń teletransmisji danych.

Badaniu poddano 25 zgłoszeń zameldowania¹⁷, 13 zgłoszeń wymeldowania¹⁸, 10 wniosków o udostępnienie danych jednostkowych z rejestru mieszkańców i z rejestru zamieszkania cudzoziemców, 10 zaświadczeń o zameldowaniu na pobyt czasowy wydanych na wniosek oraz 10 zaświadczeń zawierających pełny odpis przetwarzanych danych dotyczących tej osoby zawartych w rejestrze mieszkańców lub rejestrze zamieszkania cudzoziemców. Badaniu poddano także 2 decyzje wydane w sprawach meldunkowych¹⁹.

W okresie objętym kontrolą zgłoszenia o zameldowaniu na pobyt stały i czasowy oraz zgłoszenia o wymeldowaniu z pobytu stałego składane były na formularzach określonych w załącznikach nr 1, 2 i 3 do rozporządzenia w sprawie określenia wzorów i sposobu wypełniania formularzy stosowanych przy wykonywaniu obowiązku meldunkowego²⁰. Udostępnianie danych jednostkowych z rejestru mieszkańców następowało na wniosek uprawnionych podmiotów, określonych w art. 46 ust. 1 ustawy o ewidencji ludności. Wszystkie poddane kontroli wnioski o udostępnianie danych zostały złożone na formularzu zgodnym z wzorem stanowiącym załącznik do rozporządzenia w sprawie określenia wzorów wniosków o udostępnianie danych z rejestru mieszkańców, rejestru zamieszkania cudzoziemców i rejestru PESEL oraz trybu uzyskiwania zgody na udostępnienie danych po wykazaniu interesu faktycznego²¹. Stwierdzono, iż wnioskodawcy wykazali interes prawny w uzyskaniu żądanych danych. Wszystkie poddane kontroli wnioski były zwolnione z opłaty za udostępnienie danych, na podstawie art. 53 pkt 1 ustawy o ewidencji ludności.

¹⁵ Dotyczy wniosków, o których mowa w art. 47 ust. 1 ustawy z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności (Dz. U. z 2018 r. poz. 1382, ze zm.).

¹⁶ W tym: 72 o zameldowaniu na pobyt stały wydanych z urzędu, 8 o zameldowaniu na pobyt czasowy wydanych na wniosek przy zameldowaniu oraz 34 o zameldowaniu na pobyt czasowy wydanych na wniosek.

¹⁷ W tym: 10 na pobyt stały i 15 na pobyt czasowy.

¹⁸ W tym: 5 z miejsca pobytu stałego i 8 z miejsca pobytu czasowego.

¹⁹ W tym: 1 decyzja dotycząca wymeldowania oraz 1 decyzja dotycząca umorzenia postępowania w sprawie wymeldowania.

²⁰ Do dnia 31 grudnia 2017 r. stosowane były wzory formularzy meldunkowych określone w Rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 29 września 2011 r. w sprawie określenia wzorów i sposobu wypełniania formularzy stosowanych przy wykonywaniu obowiązku meldunkowego (Dz. U. z 2015 r. poz. 1852), natomiast od 1 stycznia 2018 r. obowiązują nowe wzory formularzy meldunkowych określone w ww. rozporządzeniu opublikowanym w Dz. U. z 2017 r. poz. 2411.

²¹ Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 5 października 2011 r. w sprawie określenia wzorów wniosków o udostępnienie danych z rejestru mieszkańców, rejestru zamieszkania cudzoziemców i rejestru PESEL oraz trybu uzyskiwania zgody na udostępnienie danych po wykazaniu interesu faktycznego (Dz. U. z 2016 r. poz. 836).

Zaświadczenia o zameldowaniu na pobyt stały wydawane z urzędu oraz zaświadczenia zawierające pełny odpis przetwarzanych danych dotyczących tej osoby zawartych w rejestrze mieszkańców lub rejestrze zamieszkania cudzoziemców sporządzono z zachowaniem 7-dniowego terminu, o którym mowa w art. 217 § 3 kpa. Poddane badaniu decyzje meldunkowe wydane zostały zgodnie z właściwością miejscową i rzeczową organu oraz zawierały elementy określone w art. 107 § 1 ww. ustawy.

W wyniku kontroli stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Dokonanie czynności wymeldowania z pobytu stałego i czasowego na podstawie niekompletnych formularzy zgłoszeń, tj.:

- w zakresie wymeldowania z pobytu stałego, w jednym przypadku²² – nie wskazano miejsca urodzenia osoby zgłaszającej,
- w zakresie wymeldowania z pobytu czasowego, w jednym przypadku²³ – nie wskazano w adresie dotychczasowego miejsca pobytu czasowego nazwy województwa.

Powyższym naruszono wymogi ustalone we wzorach formularzy określonych w załączniku nr 3 i 5 do rozporządzenia w sprawie określenia wzorów i sposobu wypełniania formularzy stosowanych przy wykonywaniu obowiązku meldunkowego.

2. W aktach 10 poddanych badaniu spraw dotyczących udostępniania danych jednostkowych z rejestru mieszkańców²⁴ brak było dowodów doręczenia odpowiedzi na ww. wnioski, czym naruszono wymogi art. 39 w związku z art. 46 § 1 kpa, zgodnie z którymi cyt.: „*Organ administracji publicznej doręcza pisma za pokwitowaniem (...)*” oraz cyt.: „*Odbierający pismo potwierdza doręczenie mu pisma swoim podpisem ze wskazaniem daty doręczenia*”.

3. Na wszystkich poddanych badaniu zaświadczeniach zawierających pełny odpis przetwarzanych danych dotyczących wnioskodawcy, zawartych w rejestrze mieszkańców lub rejestrze zamieszkania cudzoziemców – umieszczono pieczęć *Urząd Gminy w Potworowie* zamiast oznaczenia organu Wójt Gminy Potworów. Zgodnie z art. 45 ust. 2 ustawy o ewidencji ludności, zaświadczenia zawierające pełny odpis przetwarzanych danych dotyczących tej osoby wydaje organ prowadzący rejestr PESEL, rejestry mieszkańców oraz rejestry zamieszkania cudzoziemców.

4. Wydanie decyzji o wymeldowaniu z pobytu stałego²⁵ po upływie 73 dni od daty wpływu wniosku do urzędu, bez dopełnienia obowiązku określonego w art. 36 § 1 i 2 kpa, zgodnie z którym o każdym przypadku niezłatwienia sprawy w terminie lub zwłoki w złatwieniu sprawy, także

²² Dotyczy zgłoszenia osoby o nr PESEL: [REDACTED]

²³ Dotyczy zgłoszenia osoby o nr PESEL: [REDACTED]

²⁴ Dotyczy spraw oznaczonych: SO 5345.5.2017, SO5345.17.2017, SO 5345.20.2017, SO.5345.26.2017, SO.5345.27.2017, SO.5345.35.2017, SO.5345.31.2017, SO.5345.4.2018, SO.5345.8.2018, SO.5345.10.2018. Zgodnie z przedstawioną w toku czynności kontrolnych książką nadawczą korespondencja była wysyłana zwykłym listem.

²⁵ Dotyczy decyzji oznaczonej: SO 5343.1.2017.

z przyczyn niezależnych od organu, należy zawiadomić strony, podając przyczyny zwłoki i wskazując nowy termin załatwienia sprawy.

Ponadto w wyniku kontroli ustalono, że:

- w poddanych badaniu zawiadomieniach o wszczęciu postępowań dotyczących wymeldowania z pobytu stałego²⁶ wskazano nieprawidłową datę wszczęcia postępowania – przedmiotowa data w zawiadomieniu powinna być określona zgodnie z regulacją określoną w art. 61 § 3 kpa, która stanowi, że datą wszczęcia postępowania na żądanie strony jest dzień doręczenia żądania organowi administracji publicznej,
- na poddanych badaniu decyzjach w sprawach meldunkowych²⁷ oraz na jednym piśmie w sprawie udostępnienia danych jednostkowych z rejestru mieszkańców²⁸ nie zamieszczono adnotacji potwierdzonej podpisem osoby jej dokonującej, z podaniem imienia, nazwiska i stanowiska służbowego z określeniem wysokości uiszczonej opłaty skarbowej lub podstawy prawnej jej niepobrania, czym naruszono wymogi § 4 ust. 1 pkt 1 i pkt 3 rozporządzenia w sprawie zapłaty opłaty skarbowej²⁹.

Przedstawiając powyższe informuję, że realizację zadania z zakresu prowadzenia ewidencji ludności ocenia się **pozytywnie pomimo nieprawidłowości**.

Wyniki kontroli wskazują, że decyzje w sprawach meldunkowych zawierały elementy wskazane w art. 107 kpa, wydane zostały zgodnie właściwością miejscową i rzeczową, terminowo, opłata skarbowa pobrana została w prawidłowej wysokości. Ponadto terminowo wydawano zaświadczenia o zameldowaniu na pobyt czasowy oraz zaświadczenia zawierające pełny odpis przetwarzanych danych dotyczących tej osoby, udostępniano dane z rejestrów mieszkańców zgodnie z żądaniem strony, prawidłowo pobierano lub zwalniano wnioskodawców z obowiązku wnoszenia opłaty skarbowej za udostępnianie danych jednostkowych z rejestru mieszkańców, oraz zaświadczenia zawierające pełny odpis przetwarzanych danych dotyczących tej osoby. Mając natomiast na uwadze, że w wyniku kontroli stwierdzono, że dokonano czynności meldunkowych na podstawie niekompletnych zgłoszeń meldunkowych, a także z uwagi na inne wskazane powyżej uchybienia – uzasadnione jest sformułowanie oceny pozytywnej pomimo nieprawidłowości.

²⁶ Dotyczy decyzji oznaczonych: SO 5343.1.2017 i SO.5343.3.2017.

²⁷ Dotyczy decyzji oznaczonych: SO 5343.1.2017 i SO.5343.3.2017.

²⁸ Dotyczy pisma oznaczonego: SO 5345.5.2017.

²⁹ Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 28 września 2007 r. w sprawie zapłaty opłaty skarbowej (Dz. U. z 2007 r., Nr 187, poz. 1330).

III. Wydawanie, wymiana i unieważnianie dowodów osobistych

W okresie kontrolowanym wydano 1037 dowodów osobistych, złożono 49 zgłoszeń o utracie lub uszkodzeniu dowodu osobistego, wpłynęło 8 wniosków o udostępnienie danych w trybie jednostkowym z Rejestru Dowodów Osobistych (dalej RDO) oraz 3 wnioski o udostępnienie dokumentacji związanej z dowodami osobistymi, przyjęto 3 zawiadomienia o konieczności unieważnienia dowodu osobistego oraz wydano jedną decyzję odmawiającą wydania dowodu osobistego w trybie art. 32 ust. 1 i 2 ustawy o dowodach osobistych³⁰. Nie wydawano decyzji odmawiających udostępnienia danych w trybie jednostkowym z RDO, a także decyzji stwierdzających nieważność dowodu osobistego w trybie art. 52 ust 1 i 2 ustawy o dowodach osobistych, jak również nie wydawano zaświadczeń dotyczących danych z RDO. W okresie kontrolowanym nie była brakowana dokumentacja związana z dowodami osobistymi.

Badaniu poddano 20 wniosków o wydanie dowodu osobistego³¹, w tym 5 spraw dotyczących utraty dowodu osobistego oraz wydane na ich podstawie zaświadczenia, wniosków o udostępnienie danych w trybie jednostkowym z RDO, 3 wnioski o udostępnienie dokumentacji związanej z dowodami osobistymi, 3 zawiadomienia o konieczności unieważnienia dowodu osobistego oraz jedną decyzję odmawiającą wydania dowodu osobistego.

Poddane badaniu wnioski o wydanie dowodu osobistego były kompletne oraz zostały złożone przez wnioskodawców na formularzu zgodnym z wzorem określonym w załączniku nr 2 i 3 do rozporządzenia w sprawie wzoru dowodu osobistego oraz sposobu i trybu postępowania w sprawach wydawania dowodów osobistych, ich utraty, uszkodzenia, unieważnienia i zwrotu³². Do wszystkich badanych wniosków o wydanie dowodu osobistego dołączono aktualną fotografię, o której mowa w art. 29 ustawy o dowodach osobistych, spełniającą wymagania określone w § 7 ust. 1–4 ww. rozporządzenia.

Wydanie dowodu osobistego następowało w terminie 30 dni od dnia złożenia wniosku, zgodnie z obowiązkiem wynikającym z art. 24 ust. 4 ustawy o dowodach osobistych. Dowody osobiste odbierane były osobiście w siedzibie Urzędu Gminy w Potworowie, w myśl regulacji zawartej w art. 30 ust. 1 ww. ustawy. Odbiór potwierdzano na formularzu odbioru dowodu osobistego, który był zgodny z wzorem określonym w załączniku nr 4 do ww. rozporządzenia. Formularze były kompletne,

³⁰ Ustawa z dnia 6 sierpnia 2010 r. o dowodach osobistych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1464, ze zm.)

³¹ Dotyczy osób o nr PESEL:

a. wnioski o wydanie dowodu złożone po raz pierwszy: [REDACTED]

b. wnioski złożone z powodu zmiany danych: [REDACTED]

c. wnioski z powodu upływu terminu ważności poprzedniego dowodu osobistego: [REDACTED]

d. wnioski złożone z powodu ich utraty: [REDACTED]

³² Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 29 stycznia 2015 r. w sprawie wzoru dowodu osobistego oraz sposobu i trybu postępowania w sprawach wydawania dowodów osobistych, ich utraty, uszkodzenia, unieważnienia i zwrotu (Dz. U. z 2015 r. poz. 212, ze zm.).

znajdowały się na nich potwierdzenia odbioru dowodu osobistego, ze wskazaniem daty odbioru oraz czytelny podpis osób je odbierających, zgodnie z wymogiem określonym w § 13 ust. 1 ww. rozporządzenia.

Zgłoszenia utraty dowodu osobistego były kompletne oraz zostały złożone na formularzach zgodnych z załącznikiem nr 5 i 6 do powyższego rozporządzenia. W przypadku osobistego zgłoszenia utraty dowodu osobistego w organie gminy, w aktach znajdowały się także egzemplarze zaświadczeń o utracie dowodu osobistego. Zaświadczenia wydane były z urzędu oraz na formularzu zgodnym z wzorem określonym w załączniku nr 7 do ww. rozporządzenia. Dowody osobiste unieważniano w terminach określonych w art. 50 ust. 3 ustawy o dowodach osobistych. Dokumentacja związana z dowodami osobistymi przechowywana była zgodnie z regulacją określoną w art. 62 ww. ustawy.

Poddane kontroli decyzje, tj. odmawiająca wydania dowodu osobistego oraz stwierdzająca nieważność dowodu osobistego, wydane zostały zgodnie z właściwością miejscową i rzeczową organu, z zachowaniem miesięcznego terminu załatwienia sprawy określonego w art. 35 § 3 kpa.

Wytworzone dowody osobiste dostarczane były do Urzędu Gminy w Potworowie przez Komisariat Policji w Odrzywole.

Udostępnianie dokumentacji związanej z dowodami osobistymi następowało na podstawie wniosków złożonych przez uprawnione podmioty oraz na druku zgodnym z wzorem wniosku stanowiącym załącznik nr 4 do rozporządzenia w sprawie określenia wzorów wniosków o udostępnienie danych z Rejestru Dowodów Osobistych oraz dokumentacji związanej z dowodami osobistymi³³.

W wyniku kontroli stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Niewskazanie w treści decyzji odmawiającej wydania dowodu osobistego³⁴ uzasadnienia faktycznego i prawnego. Zaniechaniem takim naruszono wymogi określone w art. 107 § 1 pkt 6 i § 3 kpa, zgodnie z którymi decyzja powinna zawierać uzasadnienie faktyczne i prawne, przy czym uzasadnienie faktyczne decyzji powinno w szczególności zawierać wskazanie faktów, które organ uznał za udowodnione, dowodów, na których się oparł, oraz przyczyn, z powodu których innym dowodom odmówił wiarygodności i mocy dowodowej, zaś uzasadnienie prawne decyzji powinno zawierać wyjaśnienie podstawy prawnej decyzji, z przytoczeniem przepisów prawa.
2. We wszystkich poddanych badaniu odpowiedziach udzielonych na wnioski o udostępnienie danych jednostkowych z RDO oraz we wszystkich odpowiedziach udzielonych na wnioski o udostępnienie dokumentacji dowodowej nie wskazano podstawy prawnej. Powyższym

³³ Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 października 2011 r. w sprawie określenia wzorów wniosków o udostępnienie danych z Rejestru Dowodów Osobistych oraz dokumentacji związanej z dowodami osobistymi (Dz. U. z 2015 r. poz. 1604).

³⁴ Dotyczy sprawy oznaczonej: SO.5344.1.2017.

zaniechaniem nie zapewniono należytej informacji o podstawie prawnej działania organu, zgodnie z zasadą określoną w art. 9 kpa, cyt.: „*Organy administracji publicznej są obowiązane do należytego i wyczerpującego informowania stron o okolicznościach faktycznych i prawnych, które mogą mieć wpływ na ustalenie ich praw i obowiązków będących przedmiotem postępowania administracyjnego. Organy czuwają nad tym, aby strony i inne osoby uczestniczące w postępowaniu nie poniosły szkody z powodu nieznanomości prawa, i w tym celu udzielają im niezbędnych wyjaśnień i wskazówek*”.

3. Wszystkie poddane badaniu odpowiedzi na wnioski o udostępnienie danych jednostkowych z RDO oraz wszystkie odpowiedzi na wnioski o udostępnianie dokumentacji związanej z dowodami osobistymi zawierały pieczęć *Urząd Gminy w Potworowie* zamiast oznaczenia organu – Wójt Gminy Potworów. Zgodnie z art. 65 ust. 3 i art. 75 ust. 1 ustawy o dowodach osobistych, dane z RDO oraz z dokumentacji związanej z dowodami osobistymi udostępnia organ gminy.

Ponadto w wyniku kontroli ustalono, że:

- jeden wniosek o wydanie dowodu osobistego z powodu zmiany danych³⁵ w miejscu „*Imię (imiona)*”, „*Nazwisko*” oraz „*Nazwisko rodowe*” wypełniono małymi literami, co jest niezgodne z instrukcją wypełniania wniosku zawartą na formularzu wniosku o wydanie dowodu osobistego stanowiącego załącznik nr 2 do rozporządzenia w sprawie wzoru dowodu osobistego oraz sposobu i trybu postępowania w sprawach wydawania dowodów osobistych, ich utraty, uszkodzenia, unieważnienia i zwrotu,
- w aktach sprawy dotyczącej wydania decyzji o odmowie wydania dowodu osobistego³⁶ oraz odpowiedzi na wnioski dotyczące udostępnienia danych jednostkowych z RDO³⁷ – brak było dowodu doręczenia przedmiotowych pism. Zaniechaniem takim naruszono wymóg określony w art. 39 kpa, zgodnie z którym organ administracji publicznej doręcza pisma za pokwitowaniem oraz art. 46 § 1 ww. ustawy.

Przedstawiając powyższe informuję, że realizację zadania polegającego na wydawaniu, wymiany i unieważnianiu dowodów osobistych ocenia się **pozytywnie pomimo nieprawidłowości**.

Wyniki kontroli wskazują, że prawidłowo realizowano zadania w zakresie: weryfikacji kompletności wniosków oraz załączników, terminowości wydawanych dowodów osobistych, kompletności formularza odbioru dowodu osobistego oraz jego odbioru przez osobę uprawnioną, kompletności formularza zgłoszenia utraty lub uszkodzenia dowodu osobistego, wydawania zaświadczeń o utracie lub uszkodzeniu dowodu osobistego, terminowości wydanych decyzji oraz

³⁵ Dotyczy osoby o nr PESEL: [REDACTED]

³⁶ Dotyczy sprawy oznaczonej: SO.5344.1.2017

³⁷ Dotyczy spraw oznaczonych: SO.5345.36.2017, SO.5345.2.2018, SO.5345.11.2018.

przechowywania dokumentacji związanej z dowodami osobistymi. Mając natomiast na uwadze, że w wyniku kontroli stwierdzono: brak kompletności wydanych decyzji administracyjnych, nie wskazano podstawy prawnej w odpowiedzi na wniosek o udostępnienie danych jednostkowych z RDO oraz dokumentacji związanej z dowodami osobistymi oraz braku dowodu doręczenia stronom przedmiotowych pism, a także inne opisane powyżej uchybienia – uzasadnione jest sformułowanie oceny pozytywnej pomimo nieprawidłowości.

Przedstawiając powyższe ustalenia zobowiązuje Pana Wójta do podjęcia działań w celu wyeliminowania ustalonych nieprawidłowości, a w szczególności do:

1. Dokonywania czynności wymeldowania z pobytu stałego i czasowego na podstawie kompletnych zgłoszeń w zakresie wskazywania miejsca urodzenia osoby zgłaszającej i nazwy województwa w adresie dotychczasowego miejsca pobytu czasowego, zgodnie z formularzami zgłoszeń określonymi w załącznikach nr 3 i 5 rozporządzenia w sprawie określenia wzorów i sposobu wypełniania formularzy stosowanych przy wykonywaniu obowiązku meldunkowego.
2. Doręczania odpowiedzi na wnioski dotyczące udostępniania danych jednostkowych z rejestru mieszkańców zgodnie z wymogami określonymi w art. 39 w związku z art. 46 § 1 kpa.
3. Prawidłowego oznaczania organu na zaświadczeniach zawierających pełny odpis przetwarzanych danych dotyczących tej osoby, zawartych w rejestrze mieszkańców lub rejestrze zamieszkania cudzoziemców, zgodnie z zasadą określoną w art. 45 ust. 2 ustawy o ewidencji ludności.
4. Wydawania decyzji o wymeldowaniu z pobytu stałego z zachowaniem regulacji określonych w art. 36 § 1 i 2 kpa.
5. Wskazywania w treści decyzji odmawiającej wydania dowodu osobistego uzasadnienia faktycznego i prawnego, zgodnie z wymogami określonymi w art. 107 § 1 pkt 6 i § 3 kpa.
6. Wskazywania w udzielanych odpowiedziach na wnioski o udostępnienie danych jednostkowych z RDO oraz odpowiedziach na wnioski o udostępnianie dokumentacji dowodowej – podstawy prawnej działania organu, zgodnie z zasadą określoną w art. 9 kpa.
7. Wskazywania w udzielanych odpowiedziach na wnioski o udostępnienie danych jednostkowych z RDO oraz odpowiedziach na wnioski o udostępnianie dokumentacji dowodowej – prawidłowego oznaczenia organu, zgodnie z zasadą określoną w art. 65 ust. 3 i art. 75 ust. 1 ustawy o dowodach osobistych.

Ponadto zwracam uwagę na konieczność:

- doręczania odpisów zupełnych, po dokonaniu czynności przeniesienia do rejestru stanu cywilnego w drodze transkrypcji oraz decyzji o odmowie wydania dowodu osobistego, jak również odpowiedzi

udzielanych na wnioski dotyczące udostępnienia danych jednostkowych z RDO – zgodnie z wymogami określonymi w art. 39 w związku z art. 46 § 1 kpa,

- dołączania wzmianki dodatkowej do aktów urodzenia ze wskazaniem oznaczenia aktu stanu cywilnego bądź dokumentu stanowiącego podstawę dokonania uzupełnienia,
- wskazywania w zawiadomieniu o wszczęciu postępowania administracyjnego dotyczącego wymeldowania z pobytu stałego prawidłowej daty wszczęcia postępowania, zgodnie z regulacją wynikającą z art. 61 § 3 kpa,
- zamieszczania adnotacji o wysokości uiszczonej opłaty skarbowej lub o podstawie jej niepobrania, potwierdzonej podpisem osoby jej dokonującej – na decyzjach w sprawach meldunkowych oraz pismach udostępniających dane jednostkowe z rejestru mieszkańców, zgodnie z wymogiem § 4 ust. 1 pkt 1 i pkt 3 rozporządzenia w sprawie zapłaty opłaty skarbowej,
- weryfikacji wniosków o wydanie dowodu osobistego z powodu zmiany danych w szczególności w zakresie prawidłowego wypełniania imienia (imion), nazwiska oraz nazwiska rodowego, zgodnie z wzorem formularza wniosku o wydanie dowodu osobistego stanowiącego załącznik nr 2 do rozporządzenia w sprawie wzoru dowodu osobistego oraz sposobu i trybu postępowania w sprawach wydawania dowodów osobistych, ich utraty, uszkodzenia, unieważnienia i zwrotu.

Przedstawiając powyższe informuję, że zgodnie z art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze. Na podstawie art. 49 ww. ustawy zobowiązuję Pana Wójta do przekazania, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, pisemnej informacji o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków pokontrolnych lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości.

z up. WOJEWODY MAZOWIECKIEGO

*Bogusław Krupa
Zastępca Dyrektora
Wydziału Kontroli*